MULA

UNIVERSITY OF MALAYA LIBRARY . MICROFILM

1049.

PER. UTAMA-UM
A011111423

BELAJAR SECARA SARADIRI : KAJIAN KES PELAJAR MALAYSIA DI TOKYO, JEPUN

OLEH

CHEW PANG KIM

MATRIK NO. 57115

LATIHAN ILMIAH BAGI MEMENUHI SEBAHAGIAN
DARIPADA SYARAT-SYARAT UNTUK
IJAZAH SARJANA MUDA SASTERA

JABATAN ANTROPOLOGI DAN SOSIOLOGI
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

SESSI 1991/1992

Sinopsis

(I)

Kajian ini adalah mengenai penuntut Malaysia yang belajar secara saradiri Di Jepun. Pergerakan pelajar saradiri ke Jepun secara besar-besaran disifatkan sebagai satu fenomena yang baru. Mereka berlumba-lumba masuk ke Jepun dengan motif dan matlamat yang tersendiri. Kini, negara Jepun telah menjadi salah satu negara pilihan utama bagi pelajar Malaysia yang ingin melanjutkan pelajaran di luar negeri.

Isu-isu yang bersabit dengan kehidupan pelajar asing di Jepun banyak diperbincangkan dalam akhbar tempatan seperti masalah komunikasi, tekanan hidup, masalah kewangan, perlakuan devian dan sebagaiya. Oleh itu, kajian ini bertujuan hendak mencari faktor-faktor penarik dan penolak pergerakan ini, proses penyesuaian hidup pelajar saradiri di Jepun serta masalah yang berbangkit di kalangan pelajar Malaysia yang berada di sana.

(II)

Penulisan ini dibahagikan kepada enam bab. Bab satu membincangkan tujuan kajian, skop kajian, metode penyelidi-kan, masalah yang dihadapi dan konsep-konsep utama juga diutarakan. Bab dua membincang secara ringkas mengenai sistem pendidikan Jepun terutamanya polisi Kerajaan Jepun terhadap pelajar asing serta syarat dan kelayakan kemasukan ke Institusi pengajian tinggi Jepun.

Bab tiga berbincang mengenai latarbelakang pelajar Malaysia yang saradiri di Jepun dan menganalisis faktor-faktor penolak dan penarik yang menyebabkan pergerakan ini. Bab empat meneliti keadaan belajar sambil bekerja dengan tumpuan kepada keadaan `arubaito' (kerja sampingan),pola pendapatan dan hubungan dengan majikan.

Bab lima membincangkan keadaan kehidupan di Jepun, pola perbelanjaan dan sumber kewangan, interaksi sosial serta masalah-masalah yang dihadapi dan kehidupan sosial di Jepun. Bab enam merupakan rumusan kajian dan cadangan yang lebih menumpu kepada perkhidmatan kebajikan pelajar Malaysia yang belajar secara saradiri.

Penghargaan

Dengan izin dan kurnia Tuhan, latihan ilmiah ini telah disempurnakan dalam bentuknya yang ada sekarang. Manuskrip ini tidak akan wujud tanpa kerjasama daripada orang ramai. Dalam menyediakan tesis ini, saya amat berhutang budi kepada Dr. Azizah Kassim selakunya penyelia dalam kajian ini yang telah memberikan kritikan yang membina terhadap deraf-deraf penulisan ini. Kepada beliau saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih yang tidak terhingga.

Saya juga ingin merakamkan ucapan berbanyak-banyak terima kasih kepada saudari Tan Hooi Lip dan saudari Lim Lee Yee yang telah menaip manuskrip ini. Kepada saudara Aik Siew Yong, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kerana telah bersusah payah menyemak deraf awal tesis ini.

Kepada saudari Chong Yew Foon, saudara Peter Chen dan saudara Siew Kok Yip, saya mengucapkan setingga-tinggi penghargaan dan terima kasih atas usaha mereka menterjemahkan beberapa artikel dalam daripada bahasa Jepun ke bahasa Inggeris dan bahasa Cina, titik peluh mereka tidak akan dilupakan.

Saya juga amat menghargai keikhlasan dan pertolongan pelajar-pelajar Malaysia di Itabashi-honcho Ryo (Asrama Meros Language School) yang melayan saya sebagai seorang `house-mate' serta sudi memberikan maklumat-maklumat yang berguna.

Akhir sekali kepada keluarga saya yang telah memberi sokongan kewangan dan emosi, bersikap tolenrasi apabila masa untuk mereka telah banyak digunakan untuk menyediakan manuskrip ini. Saya ucapkan terimakasih. Saya doakan semoga-moga budi baik mereka dapat balasan baik dari Tuhan.

CHEW PANG KIM
Jabatan Antropologi dan Sosiologi
Fakulti Sastera dan Sains Sosial
Universiti Malaya
Kuala Lumpur.

December,1990.

KANDUNGAN

MUKA SURAT

Sinopsis	i
Penghargaan	ii
Kandungan	iii
Senarai Jadual	vii
Senarai Rajah	viii
Senarai Lampiran	ix
Dedikasi	x
BAB I : PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Objektif Kajian	2
1.3 Skop dan Kawasan Kajian	3
1.4 Tempoh Penyelidikan	4
1.5 Metode Kajian	5
1.5.1 Soal Selidik	5
1.5.2 Pemerhatian dan Penyertaan	8
1.5.3 Temubual	8
1.5.4 Kajian Dokumen dan Perpustakaan	9
1.6 Batasan dalam Penyelidikan	9
1.6.1 Tidak Memahami Bahasa Jepun	10
1.6.2 Sikap Syak Wasangka	10
1.6.3 Kesuntukan Masa	11
1.6.4 Sampel Responden	12
1.7 Konsep-konsep Utama	12
1.7.1 Konsep "Pelajar Saradiri"	12
1.7.2 Konsep "Internatinalization"	15

BAB II : PENGAJIAN TINGGI DI JEPUN 17

2.1 Pengenalan 17

2.2 Sistem Pendidikan di Jepun 18

2.2.1 Sistem Pengajian Tinggi di Jepun 18

2.2.2 Kalendar Sekolah 21

2.3 Pelajar-pelajar Asing di Jepun 22

2.4 Syarat dan Kelayakan Kemasukan Ke Institusi Pengajian Tinggi Jepun 24

2.4.1 Mempelajari Bahasa Jepun di Institusi Bahasa Jepun 24

2.4.2 Sistem Penjamin 25

2.4.3 Menjalani Ujian Kelayakan Kemasukan 27

2.5 Batasan Sistem Pengajian Tinggi di Jepun Terhadap Pelajar Asing 28

BAB III : LATAR BELAKANG PENUNTUT-PENUNTUT MALAYSIA YANG BELAJAR SECARA SARADIRI DI JEPUN 32

3.1 Pengenalan 32

3.2 Pelajar Malaysia Saradiri 32

3.3 Faktor Penarik dan Penolak 39

3.3.1 Faktor Penarik 40

3.3.2 Faktor Penolak 44

BAB IV : KEADAAN BELAJAR SAMBIL BEKERJA 52

4.1 Pengenalan 52

4.2 Pengertian `Arubaito' 52

4.2.1 Syarat dan Peraturan Pekerjaan Arubaito 52

4.2.2 Latar Belakang Penglibatan Pelajar Dalam Kerja Sampingan 56

4.3 Keadaan Kerja Penuntut-penuntut Malaysia Di Jepun 58

4.3.1 Keadaan Arubaito 58

4.3.2 Pola Pendapatan 64

4.3.3 Hubungan Dengan Majikan,Gaji dan Keadaan Kerja 68

BAB V : KEADAAN KEHIDUPAN DI JEPUN 71

5.1 Pengenalan 71

5.2 Keadaan Hidup Di Jepun 71

5.2.1 Keadaan Tempat Tinggi 71

5.2.2 Sistem Kesihatan 75

5.2.3 Pengagihan Masa Dalam Aktiviti Harian 77

5.2.4 Masalah Kehidupan Di Jepun 79

5.3 Pola Perbelanjaan Dan Sumber Kewangan 86

5.3.1 Pola Perbelanjaan 86

5.3.2 Sumber Kewangan 90

5.4 Perhubungan Sosial 92

5.4.1 Pertukaran Sosial 92

5.4.2 Perhubungan Dengan Etnik Lain 92

5.4.3 Pandangan Orang Jepun Terhadap Pelajar Malaysia 96

5.5 Persatuan Pelajar Dan Badan-badan Sukarela 100

5.5.1 Persatuan Kebangsaan Pelajar-pelajar Malaysia di Jepun (PKPMJ) 101

5.5.2 Badan-badan Sukarela 104

BAB VI :	RUMUSAN	107
	6.1 Penemuan Kajian	107
	6.2 Komen dan Cadangan	109
Lampiran		118-136
Bibliografi		137-144

SENARAI JADUAL

NO.	TAJUK	MUKA SURAT
1.	Jumlah Pelajar Asing Mengikut Negara Utama Di Dunia	17
2.	Bilangan Pusat Pengajian Tinggi.Pelajar & Pensyarah (pada 1hb Mei 1990)	21
3.	Kalender Sekolah	22
4.	Jenis Sekolah Bahasa Berasaskan Sistem Kurikulum	25
5.	Bilangan Pelajar Malaysia Di Empat Jenis Pusat Pengajian Jepun : a. Universiti(Sarjana Muda) b. Sekolah Graduan c. Kolej Rendah d. Kolej Teknologi	35
6.	Pelaburan Pembuatan Jepun Di Malaysia (1988-1990)	41
7.	Bilangan Kemasukan Universiti Tempatan (1978-1989)	46
8.	Bilangan Pelajar Diperingkat Diploma & Ijazah Di Dalam Dan Luar Negeri (1988)	50
9.	Jumlah Jam Kerja Yang Dibenarkan Kepada Pelajar Asing	53
10.	Struktur Tenaga Kerja Pelajar Dalam Arubaito	56
11.	Jenis Kerja Sampingan	60
12.	Jumlah Kerja Dan Pendapatan (seminggu)	66
13.	Pola Perbelanjaan Secara Kasar (sebulan)	87
14.	Kos Purata Yuran Tuisyen Pelajar Tahun Pertama (sehingga April 1990)	89
15.	Pandangan Orang Jepun Terhadap Pelajar Malaysia	97

SENARAI RAJAH

NO.	TAJUK	MUKA SURAT
1.	Responden Mengikut Status Tempat Tinggi	7
2.	Jenis Pusat Pengajian Tinggi Yang Diikuti	7
3.	Kategori Utama Bagi Pelajar Asing Di Jepun	14
4.	Pelaburan Asing (Jepun,Taiwan & Korea Selatan) Di Malaysia (1980-1990)	41
5.	Faktor-faktor Yang Mempengaruhi Pelajar Malaysia(saradiri) Belajar Ke Jepun	51
6.	Peratusan Pelajar Asing Bekerja Arubaito	57
7.	Jumlah Jam Kerja Dalam Sehari	61
8.	Jumlah Gaji Sehari	65
9.	Jumlah Gaji Bulanan (Hari Biasa & Hari Cuti)	67
10.	Darjat Puashati Terhadap Gaji,Keadaan Kerja & Hubungan Majikan	69
11.	Sumber Kewangan	91
12.	Tahap Perhubungan Sosial Dengan Etnik Lain	94
13.	Taraf Perhubungan Orang Jepun Dengan Pelajar Asing Di Jepun	98
14.	Struktur Fungsi MSAO	111
15.	Struktur Organisasi PKPMJ	112

SENARAI LAMPIRAN

NO.	TAJUK	MUKA SURAT
1.	Gambar-gambar : A. Keadaan Tempat Kerja Pelajar Saradiri a. Kilang Pembuatan Plastik b. Kedai Pasar Borong c. Restoran d. Kilang Pembuatan Makanan B. Bilik Mandi Awan C. Bilik Tidur D. Rumah Kelab PKPMJ E. Perayaan Hari Raya PKPMJ	118-122
2.	Lokasi Tokyo, Jepun	123
3.	Sistem Pendidikan Jepun & Sistem Pendidikan Malaysia	124
4.	Maklumat Mengenai Pelajar Asing Di Jepun : a. Pelajar Asing Mengikut Negara-negara asal b. Kedudukan Bilangan Pelajar Asing (Mei, 1990) c. Pelajar Asing Mengikut Rantau, Institusi Pendidikan & Pengkhususan	125-127
5.	Statistik Mengenai Pelajar Malaysia (Pelajar Kolej) Di Jepun	128-129
6.	Bilangan Ahli PKPMJ (1985-1991)	130
7.	Pengalaman Pelajar Saradiri	131-136

Dedicated to,

My Parents,
My Brother & Sisters,
My friends, and all the self-supportive
Malaysian Students in Japan

Amsal 1:7

Takut akan TUHAN adalah permulaan pengetahuan, tetapi orang bodoh menghina hikmat dan didikan.

Markus 8:36-37

Apa gunanya seorang memperolehi seluruh dunia, tetapi ia kehilangan nyawanya?
Kerana apakah yang dapat diberikannya sebagai ganti nyawanya?

Matius 6:33

Tetapi carilah dahulu Kerajaan Allah dan kebenarannya, maka semuanya itu akan ditambahkan kepada mu.